

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

Guidelines for the Management to Develop the Operation of Child Care Teachers at San Pak Hee Child Development Center Based on Educational Standard of Local Administrative Organization

นางสายฝน คำไร่

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อหา แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี หมู่ 3 สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ จังหวัดเชียงราย จำนวน 5 คน และผู้บริหารจำนวน 3 คน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา SAR (Self-Assessment Report) แบบสังเกตและนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบบประเมินตนเองของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ผลจากการวิเคราะห์เอกสารข้อมูลการรายงานประจำปี 2556 (SAR) ผลปรากฏว่า มาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาพรวมคุณภาพอยู่ในระดับดี จากผลการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี จำนวน 5 คนโดยหัวหน้าหน่วยงานภาพรวมคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินตนเองของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 5 คน ภาพรวมคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

2. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ได้แก่ บุคลากร คือ ครูผู้ดูแลเด็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตนเองในเรื่องของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลำดับต่อมา คือ กระบวนการบริหารงานในองค์กรที่ต้องมีการทำงานที่เป็นระบบ มีความต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องของการพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรม วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ไม่หลากหลาย ไม่ต่อเนื่อง ตลอดจนนโยบายการจัดสรรบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน ทำให้จัดประสบการณ์เรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพ

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี โดยการใช้กระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ให้มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากถึงดีเยี่ยม โดยการวางแผน การดำเนินงานร่วมกันในด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ เช่น การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานในหน้าที่ การลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ การสร้างภาคีเครือข่ายในการระดมความคิด ระดมทรัพยากรในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนำผลการตรวจสอบการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงข้อบกพร่อง ปัญหาอุปสรรค และพัฒนาในส่วนที่ดำเนินการแล้วให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการนำแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ ในส่วน ที่ได้ดำเนินการที่อยู่ในระดับดีเยี่ยมอยู่แล้วต้องดำเนินการควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้ระดับคุณภาพลดลง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The purposes of this research were to study the state and factors affecting the quality of the child care teachers' performance based on the educational standard of local administrative organization, and to formulate the management guidelines for the development of the child care teachers' performance based on the educational standard of local administrative organization. The population consisted of 5 child care teachers and 3 administrators at San Pak Hee Child Development Center Moo 3 under Mae Sai Mittraphap Municipality in Chiang Rai province. This policy research employed SAR (Self-Assessment Report), observation and supervision form, self evaluation form of child care teachers based on the educational standard of local administrative organization, and focus group discussion. The data was analyzed by using content analysis.

The results of the study were:

1. The overall state of the child care teachers' performance at San Pak Hee Child Development Center from the analysis of SAR in the academic year 2013 appeared that in the second indicator, the child care teachers' performance on the effective learning experience management focused on learner- centered method was at the good level. The results from the supervision of 5 child care teachers by the head of the organization, in general, were at the highest level. The result from the self evaluation of 5 child care teachers on the learning experience management based on the educational standard of local administrative organization, in general, was also at the highest level.

2. The important factor affecting quality of the operation of the child care teachers at San Pak Hee Child Development Center based on the educational standard of local administrative organization was the personnel. That is, the child care teachers were needed to be developed on the learning management of learner- centered method. Another important factor was the administration in the organization must be done systematically and continuously in regard to the development, media management, technology, and innovation should be improved. The assessment of child development was not various and consistent. The personnel recruitment policy was insufficient for the workload which affected the learning management of teachers.

3. The management guidelines for the development of the child care teachers' performance at San Pak Hee Child Development Center was the use of Deming s' quality cycle: PDCA in the management of the teachers' performance to develop the quality from good level to the best and excellent level. The personnel development should be planned systematically such as providing the training or seminar to increase the capacity, and the implementation should be done as planned. The network should be established to allocate the idea and resources in the development of the learner- centered learning management. The school curriculum should be developed continuously. The committee for supervision, monitoring, and evaluation of the child development center operation should be appointed and the result from the evaluation should be informed in the meeting to formulate the guidelines improving the weaknesses and obstacles for the quality based on the standard continuously. The motivation theory should be used to create the morale support for effective performance. Moreover, the excellent performance should be controlled and maintained in order to meet with the quality based on the educational standard of the local administrative organization.

บทนำ

สังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการ สังคม เศรษฐกิจ ฐานความรู้และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน มีความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจและแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันมากขึ้น สังคมโลกในยุคปัจจุบันก็เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น (บวร เทศารินทร์, 2555 : 1) การเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงต้องเกิดจากคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด หากประเทศใดมีประชากรที่มีคุณภาพได้รับการศึกษาที่ดีก็จะส่งผลให้ประเทศนั้นสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ คุณภาพของการจัดการศึกษาเป็นตัวบ่งชี้สำคัญสำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก ประเทศที่มีอำนาจทางความรู้ และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) กลับมาปฏิรูปการศึกษาเพื่อที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (บวร เทศารินทร์, 2555 : 1) การพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมคุณภาพคนให้มีความพร้อมด้านวิชาการและวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็น เพราะต้องเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ครูยุคใหม่จะต้องมีทักษะในการเรียนรู้ สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ครูจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากในการให้การศึกษา ทั้งในด้านวิชาการและประสบการณ์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความเสียสละ ดูแลเอาใจใส่ สั่งสอนอบรม ให้เด็กได้พบกับแสงสว่างแห่งปัญญา รวมทั้งนำพาสังคม ประเทศชาติ ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง (วิทวัส พูลทองคำ, <http://www.dkl.ac.th>, 2557) ครูจึงจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และเรียนรู้เทคนิควิธีการที่จะพัฒนาการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (กรมวิชาการ, <http://arit.chandra.ac.th>, 2544) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้และนำศักยภาพของตนเองออกมาใช้ ครูจึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและการพัฒนาครูสู่เกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครู ที่ควรมีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนครอบคลุมอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน (นวลจิตต์ เขาวงกิตพงศ์, <http://lms.thaicyberu.go.th>, 2557) รวมไปถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถทางวิชาการ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ก้าวทันต่อความก้าวหน้าทางเทคนิคการสอนและเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเทคโนโลยี (ยุทธนา มิ่งเมือง, 2549 : 11)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ ซึ่งได้ส่ง

เสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการได้จัดทำมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 23 มาตรฐาน ขึ้นมา เพื่อเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชน (มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีภารกิจดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการพัฒนาศูนย์ผู้ดูแลเด็กในเรื่องการพัฒนาคุณวุฒิการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพและการพัฒนาศักยภาพเสริมความรู้ทักษะประสบการณ์ต่างๆ มีการส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพ โดยกำหนดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นส่วนราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กในมาตรฐานตำแหน่งโดยจัดสรรอัตราและเงินเดือนในตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นครูผู้ดูแลเด็กซึ่งเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น การจัดโครงการอบรมพัฒนาความรู้ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบันจำนวน 2 โครงการ คือ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโครงการอบรมพัฒนาการจัดประสบการณ์การจัดการศึกษาปฐมวัยผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการที่มุ่งพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็กที่ผ่านการอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาแล้ว (อรุณศรี ละอองแก้ว และคณะ, 2556 : 3) การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นหลักในการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา สิ่งที่สามารถสะท้อนให้รู้ว่ามีระดับการพัฒนาที่มีคุณภาพเพียงใด จะต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง ตามระยะเวลาที่เหมาะสมภายใต้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพได้นำมาตรฐานดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เน้นการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) ซึ่งเป็นการทำงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระบบบริหารจัดการที่ดีตามระบบวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) การพัฒนาปรับปรุง (Action) (วรรณิการ์ วงศ์มยุรา, <http://www.gotoknow.org>, 2557) การบริหารตามหลักการนี้สามารถที่จะรองรับการประเมินทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

จากผลการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2556 ที่ผ่านมา ผลการประกันคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยการประเมินจากมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 23 มาตรฐาน 94 ตัวบ่งชี้ ซึ่งปรากฏใน SAR (การประเมินตนเองของสถานศึกษา) พบว่า

มาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดี ในมาตรฐานนี้ครูผู้ดูแลเด็กต้องมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับดีมาก (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี, 2556 : 23) เพื่อที่ครูจะได้ส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ให้เด็กในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความสามารถและทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ (จิราพร ภากร, www.vcharkarn.com, 2557)

ผู้ศึกษาซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ในครู รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านบุคลากรและด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงสนใจศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูโดยกำหนดแผนในการส่งเสริมระบบการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กและสามารถนำผลการศึกษาไปกำหนดนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นนโยบายพัฒนาตนเองของครูให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร และครูจะได้ทราบระดับการปฏิบัติงานของตนเองนำข้อมูลไปกำหนดแผนเพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกด้านเพื่อเป็นหลักประกันให้มั่นใจว่าครูต้องมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลาไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู ให้ถูกจุดมีการพัฒนาที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในวิชาชีพครูและเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้
 - 1.1 ได้ทราบสภาพและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี
 - 1.2 ได้แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 นำผลการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อวางแผนในการกำหนดแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสำหรับการนิเทศ กำกับ ติดตามช่วยเหลือในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก

2.3 เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการด้านการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานตามนโยบายของการจัดการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจหลักการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ครูผู้ดูแลเด็ก มีความสามารถในการผลิตสื่อ และใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ครูผู้ดูแลเด็กมีการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริง เหมาะสมตามวัย

2. การบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA

ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาลและผู้อำนวยการกองการศึกษา

พื้นที่ศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี๋ สังกัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ระยะเวลา

1. การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กใช้ผลการประเมิน ในปีการศึกษา 2556

2. การกำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ปีการศึกษา 2558-2560

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

1. วิธีการศึกษา วิธีการเชิงคุณภาพ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบวิเคราะห์เอกสาร

2.1.1 แบบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา SAR

2.1.2 แบบสังเกตและนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (โดยหัวหน้าหน่วยงาน)

2.1.3 แบบประเมินตนเองของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน

3. การศึกษา (ขั้นพัฒนา)

3.1 แบบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา SAR (Self-Assessment Report) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ในบทที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี ด้านคุณภาพครูผู้ดูแลเด็ก ในมาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 แบบสังเกตและนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (โดยหัวหน้าหน่วยงาน) ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารของปีการศึกษา 2556 ของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน และนำผลมาสรุปผลในภาพรวม

3.3 แบบประเมินตนเองของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ของปีการศึกษา 2556 ของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน และนำผลมาสรุปผลในภาพรวม

4. แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย

4.1 แบบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา SAR (Self Assessment Report) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ปีการศึกษา 2556 ซึ่งเป็นรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมายคือครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน ที่ใช้รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.2 แบบสังเกตและนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (โดยต้นสังกัด) ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ปีการศึกษา 2556

4.3 แบบประเมินตนเองของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ปีการศึกษา 2556

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

1. วิธีการวิจัย วิธีการเชิงคุณภาพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ส่งหนังสือเชิญและแบบฟอร์มการสนทนากลุ่มให้กับกลุ่มประชากรเพื่อศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อนการดำเนินการสนทนากลุ่ม 7 วัน

3.2 กิจกรรมการสนทนากลุ่ม จัดบันทึกประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในระหว่างการสนทนากลุ่ม และเมื่อเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่มแล้วเป็นผู้ออกรายงานประเด็นสำคัญที่ได้

3.3 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่มเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ณ เทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ แล้วประมวลความคิดเห็นและบันทึกผลการสนทนากลุ่มที่ได้จากการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังกล่าว

4. แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย

ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี จำนวน 5 คน นายกเทศมนตรีตำบลแม่สายมิตรภาพ จำนวน 1 คน ปลัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 1 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

1. วิธีการศึกษา วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ส่งหนังสือเชิญและแบบฟอร์มการสนทนากลุ่มให้กับกลุ่มประชากรเพื่อศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อนการดำเนินการสนทนากลุ่ม 7 วัน

3.2 กิจกรรมการสนทนากลุ่ม จัดบันทึกประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในระหว่างการสนทนากลุ่ม และเมื่อเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่มแล้วเป็นผู้ออกรายงานประเด็นสำคัญที่ได้

3.3 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ณ เทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ แล้วประมวลความคิดเห็นและบันทึกผลการสนทนา

กลุ่มที่ได้จากการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4. แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย

ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี จำนวน 5 คน นายกเทศมนตรีตำบลแม่สาย
มิตรภาพ จำนวน 1 คน ปลัดเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา
จำนวน 1 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ การปฏิบัติ
งานโดยการวิจัยเอกสารจากข้อมูลการรายงานประจำปี 2556 (SAR) ผลปรากฏว่า มาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแล
เด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ภาพรวมอยู่ในระดับดี และจากการสรุปผลการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการดำเนิน
งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงระดับคุณภาพผลการนิเทศการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี จำนวน 5 คนโดยหัวหน้าหน่วยงาน ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก และ
ผลการประเมินตนเองของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้น
ฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก
ถึงแม้ว่าการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านสันผักอีภาพรวมจะอยู่ในระดับดีจนถึงดีมาก แต่ผู้ศึกษาต้องการพัฒนาการ
ปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับดีเยี่ยม จึงใช้เป็นกรณีศึกษาในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

2.1 จากตัวชี้วัด 2.1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐาน
การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี คือ ด้าน
บุคลากร ขาดความรู้ ความสามารถในการนำเอาหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้าน
งบประมาณ มีอยู่อย่างจำกัดไม่เพียงพอต่อ ด้านกระบวนการในพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการวางแผน
เพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาแต่ขาดความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการ
ใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่มีความต่อเนื่อง ด้านสภาพแวดล้อม ในส่วน

ของอาคารสถานที่ยังไม่ได้มาตรฐานทำให้การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่ ทั้งแหล่งเรียนรู้ภายใน
ยังมีไม่เพียงพอและไม่ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการนโยบายการจัดสรรบุคลากร
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีไม่เพียงพอต่อการะงาน ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็กลดลง
การจัดกิจกรรมกระตุ้นขวัญและสร้างกำลังใจของครูผู้ดูแลเด็กมีค่อนข้างน้อย ทำให้บุคลากรไม่มีความ
กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เรื่องการจัดสรรเวลา จากภารกิจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร
นอกจากงานสอนครูยังต้องทำงานวิชาการ งานธุรการ งานพัสดุ งานการเงิน และงานที่ได้รับมอบหมายอื่นๆ
อีก ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอนไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 จากตัวชี้วัด 2.2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้
เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผกอี คือ การเขียน
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กยังใช้รูปแบบเดิมๆ และไม่ได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ
ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยังมีไม่หลากหลายและไม่ต่อเนื่อง ความสามารถของครูผู้ดูแลเด็กในการ
จัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีมากน้อยต่างกัน ทำให้ผลการจัดประสบการณ์ของครูผู้ดูแลเด็ก
แตกต่างกัน ภาระงานของครูผู้ดูแลเด็กมีมากเกินไป ทำให้เวลาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้
เรียนเป็นสำคัญมีไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน
ทัศนคติของครูผู้ดูแลเด็กส่วนหนึ่ง ยังอยู่ในรูปแบบเดิมๆ คือ ไม่ได้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่ได้เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศ กำกับ ติดตามด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากหัวหน้าหน่วยงานยังไม่
ต่อเนื่อง ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กไม่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่องของงาน
ด้านสภาพแวดล้อม ในส่วนของอาคารสถานที่ยังไม่ได้มาตรฐานทำให้การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ได้ไม่
เต็มที่ ทั้งแหล่งเรียนรู้ภายในยังมีไม่เพียงพอและเป็นอุปสรรคในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ เครื่องมือ
วัสดุอุปกรณ์ สื่อทัศนูปกรณ์ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพ
ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในเรื่องของแหล่ง
เรียนรู้ชุมชน ปัจจัยการสร้างเครือข่ายที่ไม่เข้มแข็ง ครอบคลุมมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน หากมีปัญหา
เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว ก็จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้ ปัจจัยด้านการเมืองท้องถิ่น ในส่วนของนโยบาย
มีการเปลี่ยนแปลงครั้งทำให้ การดำเนินนโยบายการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ส่งผลต่อการขับเคลื่อนด้านงบประมาณ
รวมทั้งนโยบายต่างๆ

2.3 จากตัวชี้วัด 2.3 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา การ
เรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผกอี คือ การผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยียังไม่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน ความสามารถของครูผู้ดูแลเด็กในการบูรณาการการใช้สื่อ
และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้มีค่อนข้างน้อย การจัดซื้อวัสดุการศึกษาเป็นไปอย่าง
ล่าช้า จึงไม่สามารถนำสื่อการเรียนรู้มาส่งเสริมการจัดกิจกรรมได้ วัสดุการศึกษาที่ได้จากการจัดซื้อโดยวิธี
การสอบราคาส่วนใหญ่จะไม่มีคุณภาพหรือไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ สื่อและนวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ด้าน
คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีต่างๆ มีราคาแพง ทำให้ได้รับการจัดสรรจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้

เรียน วัสดุการศึกษาที่ได้รับการจัดสรรไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ครูผู้ดูแลเด็กต้องการ ขาดการรายงานผลการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ทำให้ไม่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา การนิเทศ กำกับ ติดตาม เรื่องสื่อการเรียนการสอนไม่มีความต่อเนื่อง ครูผู้ดูแลเด็กไม่ตื่นตัวและหมั่นติดตามความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ

2.4 จากตัวชี้วัด 2.4 ครูผู้ดูแลเด็กมีการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริง เหมาะสมตามวัย สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี คือ ครูผู้ดูแลเด็กมีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ไม่สอดคล้องกับสภาพจริง ทั้งยังมีวิธีประเมินที่ไม่หลากหลาย ครูผู้ดูแลเด็กขาดการนำเอาผลการประเมินการพัฒนาเด็กมาพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งไม่ได้นำมาวางแผนร่วมกับผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็กขาดการวางแผนงานในด้านการประเมินผลพัฒนาการเด็ก ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นทำให้การประเมินพัฒนาการเด็กที่สอดคล้องกับสภาพจริงทำได้ค่อนข้างน้อย งบประมาณการส่งเสริมการอบรม/สัมมนา เพิ่มพูนความรู้เรื่องรูปแบบการประเมินพัฒนาการเด็กมีค่อนข้างน้อย การนิเทศ กำกับ ติดตาม ด้านการประเมินพัฒนาการเด็กที่สอดคล้องกับสภาพจริงเหมาะสมตามวัยยังทำได้ไม่ต่อเนื่อง และไม่เป็นระบบ

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

3.1 จากตัวชี้วัด 2.1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พอสสรุปแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีการประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาให้ความรู้กับครูในเรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องหลักสูตรในรูปแบบคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กให้มีการพัฒนา และนำทรัพยากรมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ ตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมมากขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดต้องประชุมเพื่อร่วมกันวางแผนด้านงบประมาณให้เพียงพอในการส่งเสริมครูเข้ารับการอบรม หน่วยงานต้นสังกัดต้องให้ความสำคัญ โดยวางแผนจัดประชุมเพื่อระดมทรัพยากรในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอและตรงตามหลักสูตร เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องมีการประชุมวางแผนเรื่องการจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุง ซ่อมแซมด้านอาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐาน หน่วยงานต้นสังกัดต้องดำเนินการตามแผนงานเพื่อเสริมความรู้และพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมแบบบูรณาการแบบโครงการเพิ่มมากขึ้น ดำเนินการตามแผนและจัดสรรด้านงบประมาณให้เพียงพอในการส่งเสริมครูเข้ารับการอบรม แต่งตั้งมอบหมายคำสั่งในการการนิเทศ กำกับติดตาม เรื่องการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการประชุมในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อสรุปผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และปรับปรุงและพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก หน่วย

งานต้นสังกัดต้องประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาชนในการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรในการหางบประมาณมาปรับปรุงและพัฒนาเรื่องอาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐาน ระดมทรัพยากรเพื่อจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการการสนับสนุนการอบรม/ประชุม/สัมมนา พัฒนาคุณภาพครูให้เพียงพอในปีต่อไป จัดให้มีกิจกรรมการยกย่องชมเชยครูที่เก่งด้านกิจกรรมบูรณาการและโครงการที่ทันสมัย เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป การบริหารและจัดการองค์การอย่างมีระบบ จะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร การปรับปรุงแบบองค์การให้คล่องตัว โดยลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นลง นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย และเพิ่มประสิทธิภาพผู้ปฏิบัติงานโดยให้การฝึกอบรมให้ความรู้ การแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มภาคีเครือข่าย ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร การมีคณะกรรมการที่มีความเสียสละรับผิดชอบในการปฏิบัติงานสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ไม่ก่อให้เกิดผลเสีย ทั้งการที่ได้คณะกรรมการที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลก็ส่งผลให้การดำเนินขององค์กรสามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

3.2 จากตัวชี้วัด 2.2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พิจารณาสรุปแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี คือ ผู้บริหารต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนรับทราบนโยบายการจัดประสบการณ์ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป้าหมายกิจกรรม/โครงการผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อให้ครูทุกคนมีความเข้าใจที่ตรงกัน หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก วางแผนในเรื่องของพื้นที่ในการจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้และเสริมพัฒนาการเด็กให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเอื้อต่อการจัด การเรียนการสอน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและมีการวางแผนในเรื่องการส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการจัดทำวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีคำสั่งแต่งตั้งให้มีผู้ควบคุมดูแล คอยให้คำแนะนำ ปรึกษาให้ครูเรื่องการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครู ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เสริมพัฒนาการเด็ก และสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคาร สภาพแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน ดำเนินการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการ จัดทำวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ทันสมัยหน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดให้มีการนิเทศ กำกับติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ จัดการประชุมสรุปผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องในช่วงสิ้นปีการศึกษา เพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงและพัฒนาในปีการศึกษาต่อไปประชุมสรุปผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องในช่วงสิ้นปีการศึกษา เพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงและพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป จัดประชุมเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากรและงบประมาณในการการสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ วัตรกรรม ด้านวิชาการเสนอให้กับคณะผู้บริหารได้รับทราบ หน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดกิจกรรมในการสร้างขวัญและกำลังใจกับครูผู้ดูแลเด็ก เช่น มีการมอบเกียรติบัตรครูดีเด่นด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

การพัฒนาเครือข่ายที่เป็นระบบ คณะกรรมการที่มีจิตอาสาสร้างเครือข่าย คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร มีอำนาจในการต่อรองได้เพิ่มมากขึ้น บุคลากรในองค์กรต้องมีอุดมการณ์ในการทำงานเต็มเวลา เต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถทุ่มเทเสียสละ ดูแลเอาใจใส่เด็ก จัดการศึกษาให้บุตรหลานอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพได้มาตรฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตระหนักเห็นความสำคัญและสนับสนุนการศึกษา รวมถึงมีจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง จัดให้มีการประเมินเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมา

3.3 จากตัวชี้วัด 2.3 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและนักเรียน พิจารณารูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี คือ ประชุมวางแผน หาแนวทางในการจัดหาสื่อการเรียนรู้ การผลิตสื่อและการบูรณาการการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน มีการประชุมวางแผนร่วมกันเรื่องการใช้อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้วางแผนเรื่องการจัดซื้อวัสดุการศึกษาเพื่อให้การจัดสรร รวดเร็วและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ครูต้องการ

3.3.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบเรื่องการผลิตสื่อและการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการบูรณาการการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครู และการประเมินการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างหลากหลายและสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กตลอดจนผู้ที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษ มาให้ความรู้เพิ่มเติมด้านการผลิตสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม การผลิตสื่อและการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการบูรณาการการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครู ตลอดจนการประเมินการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูและจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารรับทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เรื่องการจัดซื้อวัสดุการศึกษาตลอดจนการจัดซื้อเครื่องเล่นพัฒนาการสำหรับเด็ก เพื่อความโปร่งใสและความคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดหน่วยงานต้นสังกัดต้องมีการปรับปรุงสถานศึกษา สภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กให้มีประสิทธิภาพ ประชุมคณะกรรมการสรุปผลการดำเนินการติดตาม การผลิตสื่อและการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการบูรณาการการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครู หน่วยงานต้นสังกัดจัดประชุมทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมให้มีการประกวดสื่อวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าหรือยกย่อง ชมเชยให้รางวัลครูตัวอย่างด้านสื่อดีเด่น แนวทางการบริหารเวลา จัดสรรเวลา ทำให้มีส่วนกระทบในการดำเนินงานได้ หากบุคลากรไม่รู้จักรจัดการสรรเวลาไม่สร้างสรรค์ก็อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานได้ ควรจัดอบรมให้ความรู้กับเครือข่ายผู้ปกครอง ครู คณะกรรมการ ชุมชน กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการศึกษา ปรับเปลี่ยนค่านิยมและทัศนคติที่ดี เปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและการให้บริการให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มีคุณภาพและเกิดความไว้วางใจให้มากที่สุด

3.4 จากตัวชี้วัดที่ 2.4 ครูผู้ดูแลเด็กมีการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริงเหมาะสมตามวัย พอจะสรุปแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี คือ ประชุม วางแผน เรื่องการส่งเสริมให้ครู นำความรู้มาปรับใช้ในการพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ การประเมินพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมตามวัย และ นำผลการประเมินการพัฒนาเด็กมาพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมความรู้ จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างครูและผู้กำกับดูแล เกี่ยวกับเทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการเด็ก เพื่อเสริมความรู้และประเมิน พัฒนาการเด็กให้ตรงสภาพความเป็นจริง ประชุมวางแผนเรื่องการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์หรือ เทคโนโลยีต่างๆ ที่ยังไม่เพียงพอสำหรับครูและเด็ก ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรม/สัมมนาเพิ่มพูนความรู้เรื่อง รูปแบบการประเมินพัฒนาการเด็ก ดำเนินการตรวจสอบด้านการประเมินพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมตามวัย ในรูปแบบคณะกรรมการ และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาวางแผนร่วมกับผู้ปกครองในการ พัฒนาการเรียนรู้ ดำเนินการตามแผนงานเรื่องการใช้สื่อและนวัตกรรมที่มีจำนวนจำกัดให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามด้านการประเมิน พัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับสภาพจริงและเหมาะสมตามวัย โดยรูปแบบคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง แต่ง ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบด้านการประเมินพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมตามวัยในรูปแบบคณะกรรมการ และนำผลการประเมินผลพัฒนาการเด็กมาวางแผนร่วมกับผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนรู้ จัดให้มีการ ประชุมสรุปผลประเมินพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมตามวัย เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับสภาพจริงทุกสิ้น ปีการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป และรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชา ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูล เพื่อร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาเด็กให้สมวัย ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน ด้านการประเมินพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมตามวัย และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กที่ร่วมวางแผนกับ ผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนรู้ ให้ทราบปัญหาอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมและให้ขวัญกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาในการ ปฏิบัติงานเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจใน การทำงาน จัดกิจกรรมที่มีการยกย่องชมเชยครูเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน เช่น การมอบเกียรติ ตีบัตรสำหรับครูที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กเหมาะสมตามวัย การประกวดเด็กที่มีพัฒนาการดีสมวัยและให้การ มอบเกียรติบัตรยกย่องชมเชยผู้ปกครอง จัดกิจกรรมส่งเสริมและระดมทรัพยากร งบประมาณในการจัด สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความ สามารถและความก้าวหน้าในหน้าที่และความมั่นคงในงาน หน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน สรุปผล การทำงานโดยการส่งเสริมให้ครูรายงานผลการปฏิบัติงานในรูปแบบผสมผสาน ผลงาน โดยรูปแบบคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานต้นสังกัดต้องนำผลจากการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานจากผสมผสานผลงานของครูผู้ดูแลเด็ก นำข้อบกพร่องและปัญหาหรือแนวทางแก้ไขเสนอผู้ บริหารเพื่อหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปีต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ผู้ศึกษาเห็นว่า ประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ได้แก่ การนำสภาพและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของ

ครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

พบว่า มาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาพรวมอยู่ในระดับดี สรุปได้ว่า ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและยังได้จัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย และยังสามารถสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งพบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งยังได้กระตุ้นให้เด็กสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและให้เด็กมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ ทั้งยังมีการปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมาก ส่วนความสามารถในการจัดหา/ผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนนั้น พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถอยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมากครูผู้ดูแลเด็กมีการประเมินพัฒนาการผู้เรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับสภาพจริงเหมาะสมตามวัย ทั้งยังจัดทำในรูปแบบของรายงานพัฒนาการผู้เรียน (แฟ้มพัฒนางานเด็ก) และมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จากสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ที่ระดับคุณภาพยังไม่อยู่ในระดับดีเยี่ยมได้นั้น เนื่องจากยังมีบางตัวชี้วัดตามเกณฑ์การประเมินที่ยังพบข้อบกพร่องของครูผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กที่ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามกระบวนการทุกตัวชี้วัด จึงทำให้ภาพรวมมีระดับคุณภาพได้แค่ระดับดีถึงดีมาก จึงต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในบางตัวชี้วัดให้ผ่านเกณฑ์ในระดับดีมากถึงดีเยี่ยม

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ตามมาตรฐานการศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี สรุปได้ดังนี้
ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี เกิดจากปัจจัยสำคัญที่หลายประการซึ่งในที่นี้ผู้ศึกษาใช้ตัวชี้วัด จำนวน 4 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพอจะสรุปปัจจัยหลักที่สำคัญ 3 ประการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ดังนี้

2.1 ด้านนโยบายของผู้บริหารถือได้ว่ามีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการศึกษา ปัจจัยทางด้านการเมืองล้วนเป็นสิ่งสัมพันธ์กับการบริหารจัดการต่างๆ ในองค์กร ซึ่ง ชไมมาศ มอญแก้ว (2553 : 68) ได้สรุปด้านนโยบายและการบริหาร ผลการศึกษาแนวทางการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า พนักงานท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เห็นด้วยอย่างมากว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจของตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และควรบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน รวมทั้งกำหนดนโยบายการบริหารงานของหน่วยงานต้องมีความชัดเจนและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เนื่องจากในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารสูงสุด ตลอดจนเป็นผู้กำหนดนโยบายในการทำงาน หากผู้บริหารใช้อำนาจของตนถูกต้องและเหมาะสมไม่ใช้อำนาจในการกลั่นแกล้งพนักงานหรือใช้อำนาจที่มีเพื่อเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานย่อมทำให้พนักงานท้องถิ่นมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายของผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งจะกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการในองค์กรให้ก้าวไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศได้

2.2 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาถือได้ว่ามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นการกระตุ้นและสร้างกำลังใจในการทำงานทำให้รู้สึกมีความมั่นคง มีความก้าวหน้า ซึ่งพบว่ามีกิจกรรมค่อนข้างน้อย และงานวิจัยของ ถ้วน อุ่นเมืองคำ (2553 : 69) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบุคลากรเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ด้านค่าตอบแทนและเงินเดือน อันดับ 1 คือ มีเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ชัดเจน อันดับ 2 คือ การกำหนดค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสมกับวุฒิการศึกษา อันดับ 3 คือ การกำหนดให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติถึงแม้จะให้ต่ำกว่าวุฒิการศึกษา อันดับ 4 คือ มีเกณฑ์การเลื่อนขั้นที่ชัดเจน และอันดับ 5 คือ การให้สิทธิในการลาของบุคลากร มีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบหรือค่าตอบแทน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงนำปัจจัยการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชามาเป็นประเด็นสำคัญของการอภิปราย เพราะถือได้ว่ามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นการกระตุ้นและสร้างกำลังใจในการทำงานของพนักงานให้รู้สึกมีความมั่นคง มีความก้าวหน้า และจะได้มีกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและเต็มตามศักยภาพ

2.3 ด้านการบริหารเวลาถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะการบริหารเวลาที่ไม่ลงตัว ประกอบกับด้านนโยบาย พบว่า ยังมีนโยบายการจัดสรรบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน ซึ่งทำให้ครูต้องรับ ภาระงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่ ทำให้จัดการเรียนการสอนได้ไม่เต็มศักยภาพ ภาระงานของครูที่มีมากทำให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งงานวิจัยของ บรรจง คำหล้า (2555 : 80) ได้กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่พบในการบริหารเวลา คือ ภาระงานครูผู้สอนมาก ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดสรรตำแหน่งครูหรือเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในงานธุรการและด้านการเงินพัสดุมาช่วยปฏิบัติงานในสถานศึกษา อาจกล่าวได้ว่าภาระงานของครูที่มีมากทำให้เกิดภาวะความเครียดได้ ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารเวลามีส่วนสำคัญ หากภาระงานมีจำนวนมาก ไม่เหมาะสมกับจำนวนครูผู้ดูแลเด็ก ก็จะมีผลทำให้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลได้

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี

ใช้กระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA มาใช้ในการดำเนินงานทุกมาตรฐาน ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบผลงานการดำเนินงาน และนำผลการตรวจสอบการดำเนินงานมาประชุมร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป หากหน่วยงานสามารถปฏิบัติได้ก็จะส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถพัฒนาได้ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ในขณะที่ วิทยา กู่ออ (2555 : 122) ได้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาสภาวะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ด้านความคิดเชิงระบบที่มีการนำรูปแบบการดำเนินงานตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Action) คือ การวางแผนการประเมิน การลงมือทำการประเมิน การตรวจสอบผลการประเมินและการแก้ไขปรับปรุงผลการดำเนินงาน หลังจากรู้ผลการประเมินว่ามีจุดบกพร่องในเรื่องใดบ้าง การดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องทำให้เป็นวงจรต่อเนื่องตลอดเวลา และ วัชรพล สุดสายเนตร (2556 : 124) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในด้านการบริหารจัดการศึกษา มีการบริหารจัดการตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยอาศัยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ได้ร่วมกันวางแผน (Plan) ร่วมตัดสินใจดำเนินการ (Doing) ร่วมกันตรวจสอบ (Checking) และร่วมกันประเมินและปรับปรุง (Action) โดยมุ่งหวังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อคุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียนเป็นประการสำคัญ รับรู้นโยบายและแนวปฏิบัติต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังผู้ปฏิบัติโดยตรง มีการจัดการอบรม สัมมนา และจากการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในด้านต่างๆ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA และทำอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ปฏิบัติมีการวางแผนการวางแผนที่ดีช่วยป้องกันปัญหาที่ไม่ควรเกิด ช่วยลดความสับสนในการทำงาน ลดการใช้ทรัพยากรมากหรือน้อยเกินความพอดี ลดความสูญเสียในรูปแบบต่างๆ เป็นการทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมขึ้น และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วก่อนจะลุกลาม การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดซ้ำหรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็นการนำความผิดพลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ดังนั้น การใช้กระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA มาใช้ในการดำเนินงานทุกมาตรฐาน ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบผลงานการดำเนินงานและนำผลการตรวจสอบการดำเนินงานมาประชุมร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป หากหน่วยงานสามารถปฏิบัติได้ก็จะส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถพัฒนาได้ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารนำไปเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก โดยการใช้กระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานในการพัฒนาบุคลากร การจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างสมวัย ลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางแผนไว้ มีการตรวจสอบ กำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้การนำแนวคิดทฤษฎีการมุ่งใจในการทำงานมาปรับใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กให้ได้มาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย วิธีการส่งเสริมบุคลากรและการสื่อสารได้ชัดเจนโดยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจดำเนินการ การตรวจสอบ การประเมินและปรับปรุง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ควรจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อความครบถ้วนของข้อมูล

2. ในการทำกระบวนการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีข้อจำกัด ควรเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรใช้เทคนิควิธีการอื่นๆ ร่วมด้วย ซึ่งเทคนิคกระบวนการสนทนากลุ่มอาจจะเหมาะสมกับงานวิจัยบางเรื่อง บางลักษณะ ไม่ได้เหมาะสมกับงานวิจัยทุกเรื่อง ดังนั้น ต้องเลือกเทคนิควิธีการที่เหมาะสมจึงจะได้ข้อมูลที่แม่นยำและชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). **หลักสูตรและการปฏิรูปการศึกษา**. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2557, จาก http://arit.chandra.ac.th/edu/HTML_new/laksood/indexlaksood.html

จิราพร ภากร. (2557). **ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/60454>

ชไมมาศ มอญแก้ว.(2553). **แนวทางการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน**

ท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. (การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

ถวัลย์ อุ่นเมืองคำ. (2553). **ปัจจัยที่เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร**

เทศบาลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหา
บัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงราย.

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงส์ เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัตเจน ไทยแท้. (2557). **การจัดการเรียนรู้ที่เน้น**

ผู้เรียนเป็นสำคัญ. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2557, จาก <http://lms.thaicyperu.go.th>.

บวร เทศารินทร์. (2555). **การจัดโรงเรียนมาตรฐานสากล.** สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2557, จาก

http://www.sobkroo.com/detail_room_index.php?nid=5676

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันผักอี. (2556). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี**

การศึกษา 2556 (SAR). เชียงราย: ศูนย์ฯ.

วรรณิการ์ วงศ์มยุรา. (2551). **การบริหารงานด้วยวงจรโรมมิ่ง.** สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2557,

จาก <http://www.gotoknow.org/posts/199353>

วิทวัส พูลทองคำ. (2557). **วันครูแห่งชาติ 2557.** สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2557, จาก

<http://www.dkl.ac.th/index.php/activity/knowledge/13-knowledge/16-2557>

ยุทธนา มิ่งเมือง. (2549). **การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี.**

(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.

อรุณศรี ละอองแก้ว และคณะ. (2556). **บทบาทพ่อแม่ ครูพี่เลี้ยง และผู้ดูแลเด็กในการเลี้ยงดูและ**

พัฒนาเด็กปฐมวัย. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นเมื่อวันที่

5 มิถุนายน 2557, จาก <http://admin.e-library.onecapss.org/Book/1232.pdf>